

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ
ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ
հակակոռուպցիոն կենտրոն

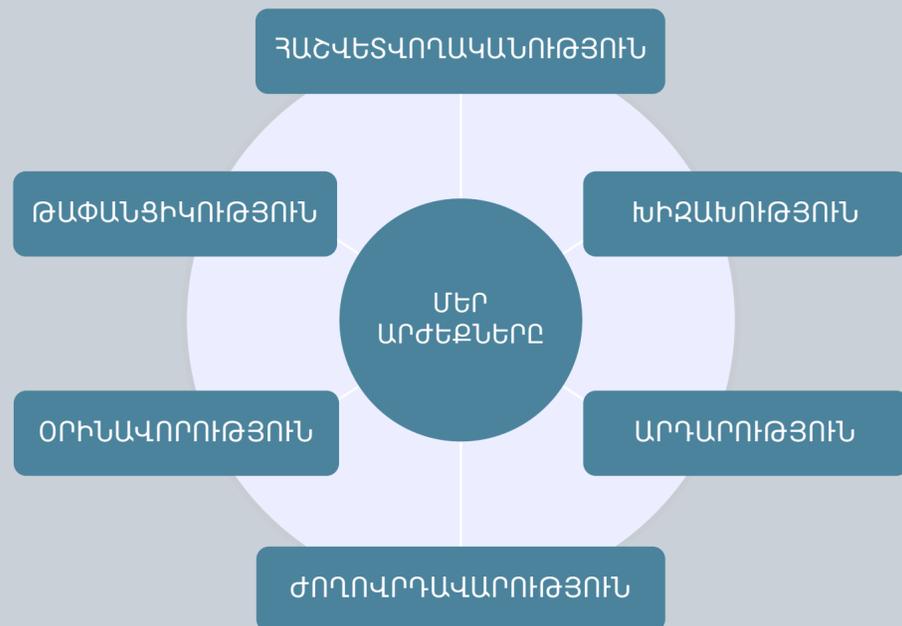
«ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ ՀԱԿԱԿՈՐՈՒՊՑԻՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԿ

Ձեռնարկ, ՊԱՅՔԱՐՈՂ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ՀԱՆՈՒՆ ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻՑ ԶԵՐԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2018

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Թրանսփարենսի ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի (ԹԻՅԿ) առաքելությունն է կոռուպցիան նվազեցնելու և ժողովրդավարությունն ամրապնդելու ճանապարհով նպաստել լավ կառավարմանը Հայաստանում:

Կոռուպցիայի դեմ պայքարում շոշափելի արդյունքների հասնելու համար ԹԻՅԿ-ն սահմանել է երկարատև տեսլական՝ «Ձևավորել պայքարող քաղաքացի հանուն կոռուպցիայից զերծ Հայաստանի», որն ընկած է կազմակերպության 2016-20թթ ռազմավարության հիմքում:

ԹԻՅԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ԵՆ

- ✓ աջակցել արդյունավետ հակակոռուպցիոն քաղաքականությանը և թափանցիկ ու հաշվետու կառավարմանը,
- ✓ աջակցել ազատ, արդար ու թափանցիկ ընտրությունների անցկացմանը և ընտրական ինստիտուտի կայացմանը,
- ✓ նպաստել հանրային ռեսուրսների, այդ թվում՝ պետական և համայնքային սեփականության ու ֆինանսական միջոցների ողջամիտ, թափանցիկ և հաշվետու կառավարմանը,
- ✓ խթանել ժողովրդավարական գործընթացները, այդ թվում՝ մարդու իրավունքների պաշտպանությունը և հասարակության մասնակցությունը երկրի կառավարման գործընթացներում:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆ

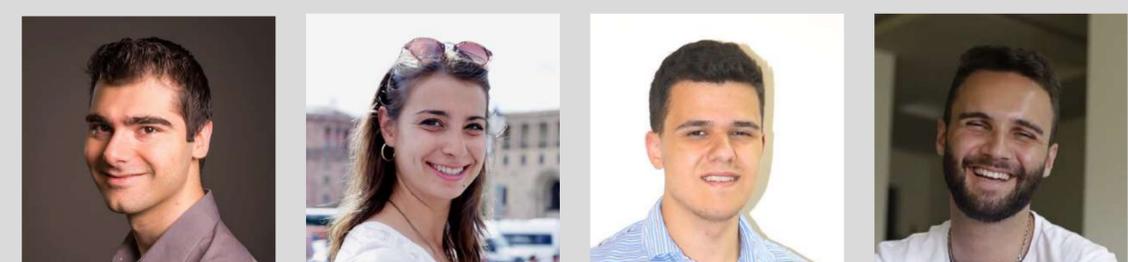
ԹԻՄ

42 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

ԿԱՄԱՎՈՐՆԵՐ

ԱՄԱԼՅԱ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

2011թ. Թրանսփարենսի հնթերնեշլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի (ԹԻՅԿ) և Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստանի (ԲՀՀ-Հայաստան) համատեղ նախաձեռնությամբ սահմանվել է Ամալյա Կոստանյանի անվան մրցանակ, որը տրվում է սկզբունքային ու խիզախ գործունեություն իրականացրած և քաղաքացիական հասարակության զարգացման գործում նշանակալի ներդրում ունեցած անձի:

■ Ամալյա Կոստանյանի անվան ամենամյա մրցանակը 2018 թվականի գործունեության համար շնորհվել է **«Ռեստարտ»** ուսանողական նախաձեռնությանը՝ սկզբունքային գործունեության և քաղաքացիական հասարակության զարգացման գործում նշանակալի ներդրման համար:

■ Ամալյա Կոստանյանի անվան 2018 թվականի երկրորդ մրցանակը շնորհվել է **«Ամուլսարի պահապաններին»**, ովքեր պայքարել են Ամուլսարի հանքավայրի շահագործման դեմ՝ ամիսներ շարունակ փակ պահելով հանք տանող ճանապարհը:

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԻՅԿ-Ն 2018 Թ. ԻՐ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԵԼ Է՝ ԱՌԱՋՆՈՐԴՎԵԼՈՎ 2016-2020 ՅԵՏԵՎՅԱԼ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՎ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԻՅԿ-Ն ձգտում է հասնել օրենսդրական և վարքագծային փոփոխությունների հանրային ծառայության ոլորտում՝ մասնավորապես իրավական հենքի բարելավմանը, ինչպես նաև քաղաքացիների մոբիլիզացմանը՝ հանրային ծառայության ոլորտում և հանրային ծառայողների շահերի բախման դեպքերի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու համար:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ԹԻՅԿ-Ն ձգտում է հասնել օրենսդրական և վարքագծային փոփոխությունների հանրային ֆինանսների կառավարման մեջ՝ մասնավորապես իրավական հենքի բարելավմանը, ինչպես նաև քաղաքացիների մոբիլիզացմանը՝ հանրային ծախսերի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու համար՝ ինստիտուտների հաշվետվողականությունը բարձրացնելու և հանրային ծախսերի թափանցիկությանը նպաստելու նպատակով:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԹԻՅԿ-Ն փորձում է հասնել օրենսդրական և վարքագծային փոփոխությունների ընտրական գործընթացներում՝ մասնավորապես օրենսդրության փոփոխություններին, ինչպես նաև քաղաքացիների մոբիլիզացմանը՝ ազատ և արդար ընտրությունների անցկացմանն աջակցելու նպատակով:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ/
/ՈՒՍՈՒՄՆՍԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ/
/ԳՆԱՅԱՏՈՒՄՆԵՐ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ ԵՎ
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ/ՈՒՍՈՒՄՆԱԿՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ/ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ

- Ինստիտուտների, պաշտոնյաների և քաղականությունների մոնիտորինգ
- Ազգային հակակոռուպցիոն քաղաքականության և միջազգային հակակառուպցիոն պարտավորությունների մոնիտորինգ
- Ընտրական գործընթացների մոնիտորինգ

11 ԹԻՀԿ հեղինակությամբ/համահեղինակությամբ հետազոտական/մոնիտորինգային զեկույցներ

5 հրապարակում

Կոռուպցիոն իրավիճակը Հայաստանում և դրա դեմ պայքարը 2017 թվականին

Կայուն զարգացման նպատակ 16. իրականացման առաջընթացը Հայաստանում 2018թ.

Հանրային ֆինանսների տեղեկագիր. թողարկում 1

Հանրային ֆինանսների տեղեկագիր. թողարկում 2

ՀՀ Կրթության համակարգի պետական ֆինանսավորման հիմնական խնդիրները

6 համահեղինակությամբ հրապարակում

ՀՀ-ում դպրոցների օպտիմալացման գործընթացի մասնակցային մոնիտորինգի զեկույց

ՀՀ Սյունիքի մարզում ներառական կրթություն իրականացնող հանրակրթական հաստատությունների կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների մոնիտորինգի զեկույց

Կոտայքի, Արարատի, Արմավիրի և Արագածոտնի մարզերի քաղաքային համայնքների բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների գործունեության մոնիտորինգի զեկույց

Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների պաշտպանության բնագավառում կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում

Երևանի ավագանու 2018թ. սեպտեմբերի 23-ի արտահերթ ընտրությունների դիտորդական առաքելության ամփոփիչ զեկույց

ՀՀ Ազգային ժողովի 2018թ. դեկտեմբերի 9-ի արտահերթ ընտրությունների երկարաժամկետ դիտորդական առաքելության միջանկյալ զեկույց (նոյեմբերի 5 - դեկտեմբերի 5, 2018թ.)

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ/ՇԱՅԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ/ՇԱՅԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

13 ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓԱԹԵԹ

Բաց կառավարման գործընկերության հայաստանյան գործողությունների 4-րդ ծրագրի համար

«Ազգային փոքրամասնությունների մասին» և «Իրավահավասարության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ

Ընտրություններին առնչվող օրենսդրության կատարելագործման վերաբերյալ

Հանրային ֆինանսների կառավարման ոլորտի քաղաքականության վերաբերյալ

«Հանրային խորհրդի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ

«Հանրային քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգը սահմանելու մասին» կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ

Կոռուպցիայի դեմ պայքարում անհրաժեշտ քայլերի իրականացման վերաբերյալ

Հանրային կառավարման թափանցիկության և հաշվետվողականության վերաբերյալ

«Հանրային ծառայության մասին» և «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի վերաբերյալ

ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից մեկնարկած 2019-2022թթ. հակակոռուպցիոն ռազմավարության նախագծի մշակման վերաբերյալ

Առողջապահության ոլորտում հայտնաբերված կոռուպցիոն ռիսկերի և դրանց չեզոքացմանը և (կամ) նվազեցմանն ուղղված գործողությունների նախնական ծրագրի վերաբերյալ

Տնտեսական մենաշնորհների դեմ պայքարում անհրաժեշտ քայլերի վերաբերյալ

«Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ/ՇԱՅԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

2018 թ. սեպտեմբերի 23-ի Երևանի ավագանու և դեկտեմբերի 9-ի խորհրդարանական արտահերթ ընտրությունների դիտարկման ընթացքում դիտորդների կողմից արձանագրված ընտրախախտումների, ինչպես նաև դիտորդների սուբյեկտիվ իրավունքների խախտումների վերաբերյալ ներկայացվել է.

 Երևանի ավագանու արտահերթ ընտրություններ	
 ՏԸՅ դիմում-բողոք	9
 ԿԸՅ դիմում-բողոք	9
 ՀՀ վարչական դատարան հայցադիմում ԿԸՅ որոշումների դեմ	2
 ՀՀ վարչական դատարան հայցադիմում ընտրախախտումներ թույլ տված անձանց պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ	7
 ՀՀ հատուկ քննչական ծառայություն հաղորդում հանցագործության մասին	4

 Խորհրդարանական արտահերթ ընտրություններ	
 ՏԸՅ դիմում-բողոք	26
 ԿԸՅ դիմում-բողոք	16
 ՀՀ վերաքննիչ և վճռաբեկ դատարաններ բողոք	4
 ՀՀ վարչական դատարան հայցադիմում	16
 ՀՀ հատուկ քննչական ծառայություն գրավոր հաղորդում հանցագործության մասին	2
 ՀՀ ոստիկանություն գրավոր հաղորդում հանցագործության մասին	2

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ/ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ

24 ԴԱՍԸՆԹԱՑ

կոռուպցիա

ազդարարում

մարդու
իրավունքներ

քաղաքացիական
ակտիվիզմ

ընտրական
գործընթացներ

մասնակցային
մոնիտորինգի
գործիքներ

15 ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ

կրթություն

ներառական
կրթություն

երեխաների
պաշտպանություն

ճանապարհաշինություն

հանքարդյունաբերություն

ազդարարում

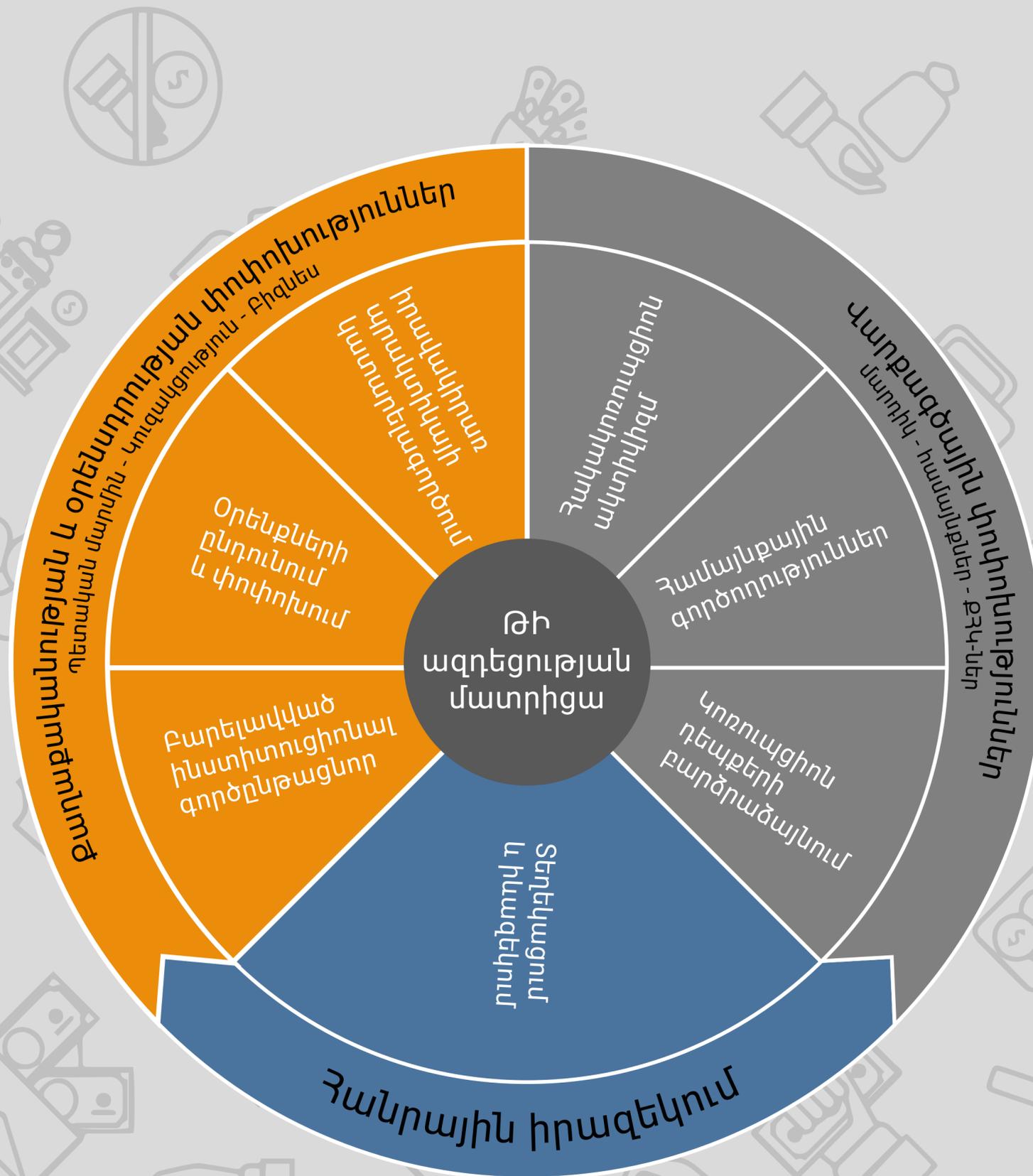
ընտրական
գործընթացներ

30 ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ ԵՎ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՄ

21 ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

14 ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ի ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄ ԹԻՅԿ 2020 ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ՝ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԵԼ ԵՆ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԹԻՅԿ ջատագովության արդյունքում ներկայացված առաջարկությունների 45%-ը ներառվել է հետևյալ իրավական ակտերի նախագծերում և միջոցառումների ծրագրերում, իսկ 37%-ը համաձայնեցվել է համապատասխան լիազոր պետական մարմինների հետ:

«Հանրային ծառայության մասին» և «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքների նախագծեր

«Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ

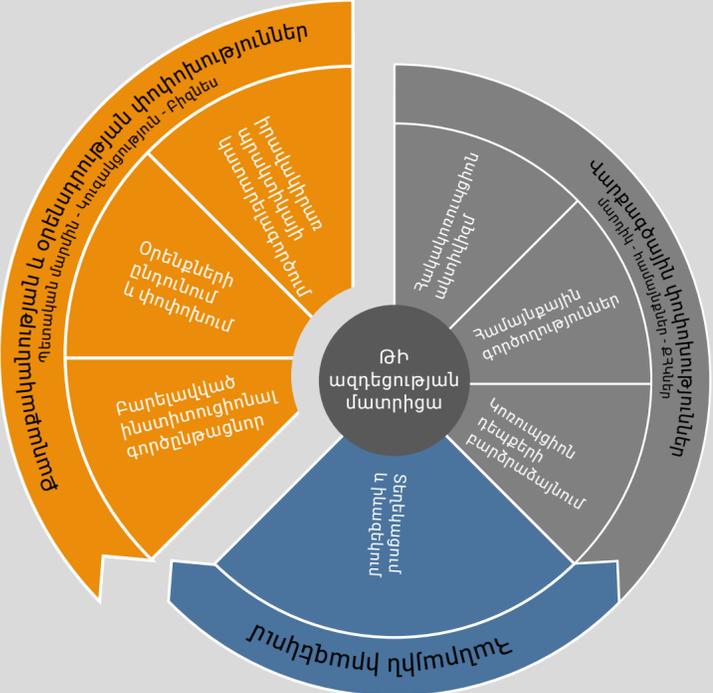
«Կրթության ոլորտում հայտնաբերված կոռուպցիոն ռիսկերի և դրանց չեզոքացմանը և նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների ծրագիր» ՀՀ Կառավարության թիվ 133-Ն որոշում

Բաց կառավարման գործընկերության հայաստանյան գործողությունների 4-րդ ծրագիր

Կամավորական գործունեության և կամավոր աշխատանքի մասին» օրենքի նախագիծ և հարակից օրենքներ

ԹԻՅԿ ու ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական նախարարության միջև սերտ համագործակցության, ինչպես նաև գործընկեր հասարակական կազմակերպությունների ջանքերի շնորհիվ 2018թ. հուլիսի 10-ին կառավարության կողմից չընդունվեց ԱԺ պատգամավորների կողմից ներկայացված «ԱՕ-ում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին օրենք»-ի նախագիծը:

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

ՎԱՐՔԱԳԾԱՅԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Իրականացվել է հանրային ծառայությունների վերահսկողություն 7 գործընկեր կազմակերպությունների և 90 շահառուների ներգրավմամբ:

Առողջապահություն (Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ)

Կրթություն (Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ, «Չաշմանդամություն և ներառական զարգացում» ՀԿ)

«Չանրային քաղաքականության ինստիտուտ» ՀԿ

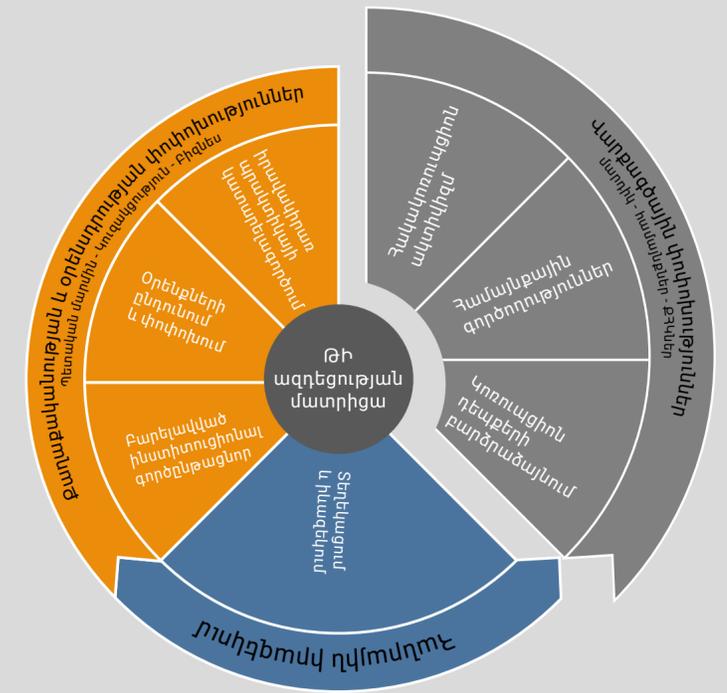
Ճանապարհաշինություն («Կոմպասս» գիտահետազոտական, կրթական և խորհրդատվական կենտրոն)

Համատիրություններ («ՀԿ կենտրոն» ՀԿ)

Սոցիալական ապահովություն («Իրազեկ և պաշտպանված սպառող» ՀԿ)

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

ՎԱՐՔԱԳԾԱՅԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

850 դիտորդ «Ականատես» դիտորդական նախաձեռնության շրջանակում ներգրավվել է 2018 թ. սեպտեմբերի 23-ի Երևանի ավագանու և դեկտեմբերի 9-ի խորհրդարանական արտահերթ ընտրությունների վերահսկողության մեջ կարճաժամկետ և երկարաժամկետ դիտորդության միջոցով:

Երևանի ավագանու արտահերթ ընտրություններ

155 դիտորդ Երևանի բոլոր վարչական շրջանների թվով 80 տեղամասերում

2 շրջիկ դիտորդների խումբ ընտրանքից դուրս մնացած տեղամասերում

ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ
ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄ

15 օպերատոր

15 իրավաբան

Խորհրդարանական արտահերթ ընտրություններ

575 դիտորդ 33 300 տեղամասային կենտրոններում

52 շրջիկ դիտորդների խումբ 552 տեղամասերում

35 երկարաժամկետ դիտորդ 33 38 ՏԸՀ սպասարկման տարածքներում

ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ
ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄ

30 օպերատոր

30 իրավաբան

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿ

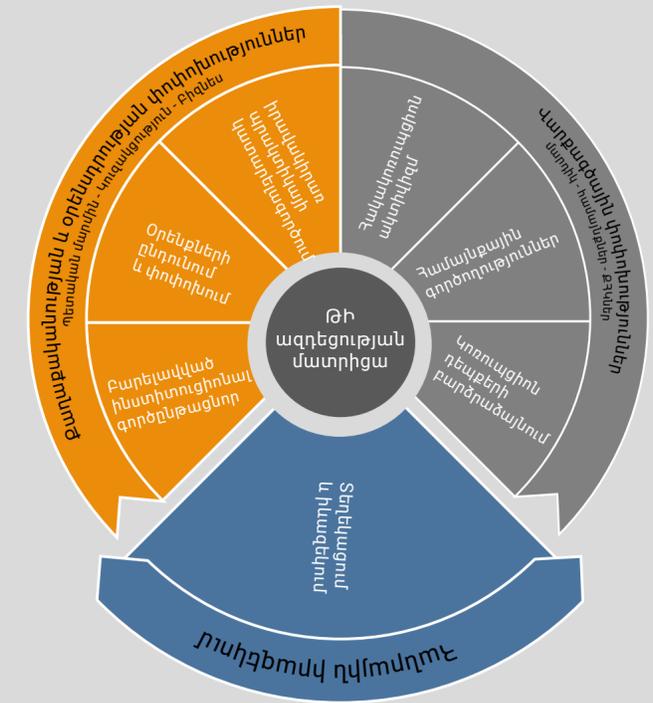
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ

1830 մասնակից ձեռք են բերել գիտելիքներ կոռուպցիայի, ազդարարման, մարդու իրավունքների և քաղաքացիական ակտիվիզմի, ընտրական գործընթացների, մասնակցային մոնիտորինգի գործիքների վերաբերյալ:

450 մասնակից իրազեկվել են կրթության, ներառական կրթության, երեխաների պաշտպանության, ճանապարհաչինության, հանքարդյունաբերության, ազդարարման, ընտրական գործընթացների և ԹԻՅԿ առանցքային այլ թեմաների վերաբերյալ:

ԹԻՅԿ հայտարարություններ
15270 այցելություն

ԹԻՅԿ մամուլի հաղորդագրություններ
4600 այցելություն

ԹԻՅԿ հեղինակությամբ և համահեղինակությամբ հրապարակումներ և համառոտագեր
7235 ներբեռում

ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԹԻՅԿ-ն կարևորում է կոալիցիաների, դաշինքների և գործընկեր կազմակերպությունների հետ համագործակցության դերը 2018 թ. գործունեության իրականացման գործում:

19 ԳՈՐԾԸՆԿԵՐ

6 ԵՐԿԻՐ

15 ԿՈԱԼԻՑԻԱ

ԿՈԱԼԻՑԻԱՆԵՐ, ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ԱլԳ քաղաքացիական հասարակության ֆորումի Հայաստանի ազգային պլատֆորմ

Ընտրությունների տեղական դիտորդների գլոբալ ցանց (GNDEM)

«Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնություն

Բաց հասարակության հիմնադրամներ – Հայաստանի «Արդարություն» խումբ

ՄԱԿ-ի «Կոռուպցիայի դեմ կոնվենցիայի» կոալիցիա

«Առաջընթացի դիտարկում, գործողության խրախուսում» ծրագրի խորհրդատվական խումբ

Ընտրությունների մոնիտորինգի կազմակերպությունների եվրոպական ցանց (ENEMO)

Ժողովրդավարական ընտրությունների եվրոպական պլատֆորմ (EPDE)

ԿՈՎԼԻՑԻԱՆԵՐ, ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Բաց կառավարման գործընկերության աշխատանքային խումբ

ՀՀ կոռուպցիայի դեմ պայքարի խորհուրդ

ՀՀ արդարադատության նախարարին կից հասարակական խորհուրդ

Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (ԱԵԹՆ) բազմաշահառու խումբ

Ընտրական օրենսդրության բարեփոխումների հանձնաժողով

Կրթական քաղաքացիական նախաձեռնություն

ԱԿԱՆԱՏԵՍ ՆԱԽԱԾԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

- ✓ 2018 թ. օգոստոսին հիմնադրվել է «Ականատես» դիտորդական առաքելություն նախաձեռնությունը Թրանսփարենսի հնթերնեշլ հակակոռուպցիոն կենտրոն (ԹԻՀԿ), «Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ» (ԺԱԱ) հասարակական կազմակերպությունների և «Ռեստարտ» քաղաքացիական նախաձեռնության կողմից: Առաքելության գործընկերն է Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամը:
- ✓ Առաքելության նպատակն է նպաստել ազատ և արդար ընտրությունների անցկացմանը, ընտրական գործընթացների օրինավորությանը և դրանց նկատմամբ հանրային վերահսկողությանը:
- ✓ «Ականատես»-ը գործում է անկախ՝ պահպանելով անկողմնակալության սկզբունքը և զերծ մնալով այնպիսի գործողություններից, որոնք կարող են մեկնաբանվել որպես աջակցություն, քարոզչություն կամ հակաքարոզչություն ընտրություններին մասնակցող որևէ կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի), թեկնածուի օգտին կամ դեմ:

ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆԵՐ ԶԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ ՅԿ

«Լուսաստղ» ՅԿ

«Սոցիալական արդարություն» ՅԿ

Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ

Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիր

«Հաշմանդամություն և ներառական զարգացում» ՅԿ

«Ռեստարտ» քաղաքացիական նախաձեռնություն

Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամ

«ՅԿ կենտրոն» ՅԿ

Մեդիա Նախաձեռնությունների կենտրոն

«Իրազեկ և պաշտպանված սպառող» ՅԿ

«Հետաքննող լրագրողներ» ՅԿ

Վորլդ Վիժն Հայաստան

«Մեդիա կենտրոն» հարթակ

«Իրազեկ քաղաքացիների միավորում» ՅԿ

«Հանրային քաղաքականության ինստիտուտ» ՅԿ

«Զինիշյան» հիշատակի հիմնադրամ

«Կոմպասս» գիտահետազոտական, կրթական և խորհրդատվական կենտրոն կենտրոն

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի պատասխանատու հանքարդյունաբերության կենտրոն

ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆԵՐ ԱՐՏԵՐԿՐՈՒՄ

Թի Չեխիա

Թի Մեծ Բրիտանիա

Թի Սլովակիա

Հանրային քաղաքականության ասոցիացիա
հանուն բաց հասարակության, Չեխիա

Ոչ առևտրային իրավունքի
եվրոպական կենտրոն, Հաագա

«Փոլիսի Ֆորում Արմենիա»
հետազոտական կենտրոն, ԱՄՆ

ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՅԱՏՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԹԻՅԿ-ն 2018թ.-ին իրականացրել է 10 ծրագիր հետևյալ դրամաշնորհատու կազմակերպությունների միջոցով:

ԵՄԻՊԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՍՏՈՐ
EUROPEAN UNION FOR ARMENIA

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

NATIONAL
DEMOCRATIC
INSTITUTE

**National Endowment
for Democracy**

Supporting Freedom Around the World

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS
ARMENIA**

TRANSITION

Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

partners
in empowerment

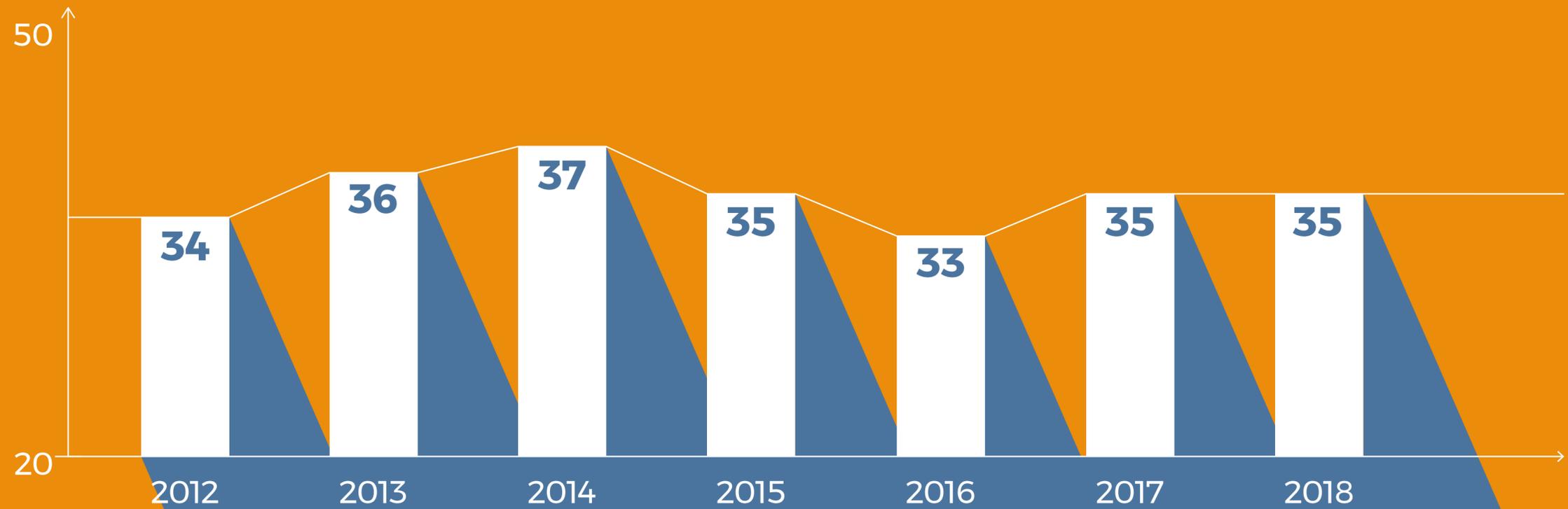

European Center For Not-for-Profit Law

**Prague
Civil Society
Centre**

ՎԵՐՅԻՇԵԼՈՎ 2018-Ը

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԸՆԿԱԼՄԱՆ ՉԱՄԱԹԻՎ(ԿԸՉ) 2018Թ.
ՉԱՅԱՍՏԱՆ

ՎԵՐՅԻՇԵԼՈՎ 2018-Ը

2018թ. Թավշյա հեղափոխությունը և դրան հաջորդած կոռուպցիոն բացահայտումները և մի շարք նախկին բարձրաստիճան պաշտոնյաների ձերբակալությունները նպաստել են կոռուպցիայի նկատմամբ հասարակության անհանդուրժողականության բարձրացմանը:

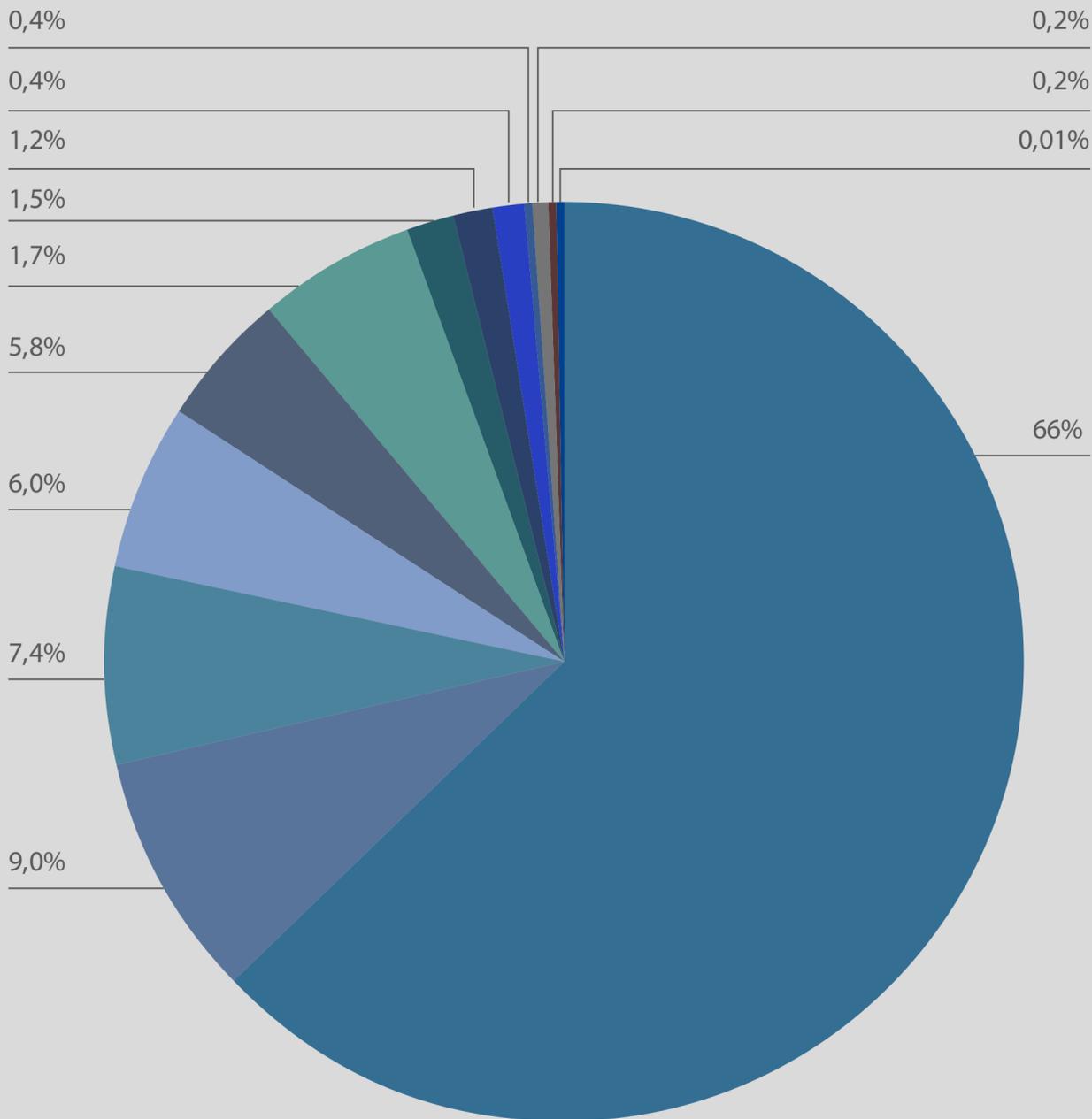
2018թ. սեպտեմբերի 23-ի Երևանի ավագանու ընտրություններն իսկապես ազատ և մրցակցային էին: Արդյունքում՝ կարելի է արձանագրել, որ Երևան քաղաքի ավագանին արտացոլում է քաղաքացիների իրական նախապատվությունները:

2018թ. դեկտեմբերի 9-ի կոռուպցիայի դեմ պայքարի միջազգային օրը Չայաստանում համընկավ արտահերթ խորհրդարանական ընտրությունների հետ, և խորհրդանշական է, որ հենց այդ օրը, երկար ընդմիջումից հետո, Չայաստանի Չանրապետության ժողովուրդը նորից հնարավորություն ունեցավ ազատորեն արտահայտելու իր կամքը՝ միաժամանակ նաև ընդգծելով իր վերաբերմունքը կոռուպցիայի մեջ ներգրավված կուսակցությունների նկատմամբ:

ԾԱԽՍԵՐ/ԵԿՎԱՄՈՒՏՆԵՐ

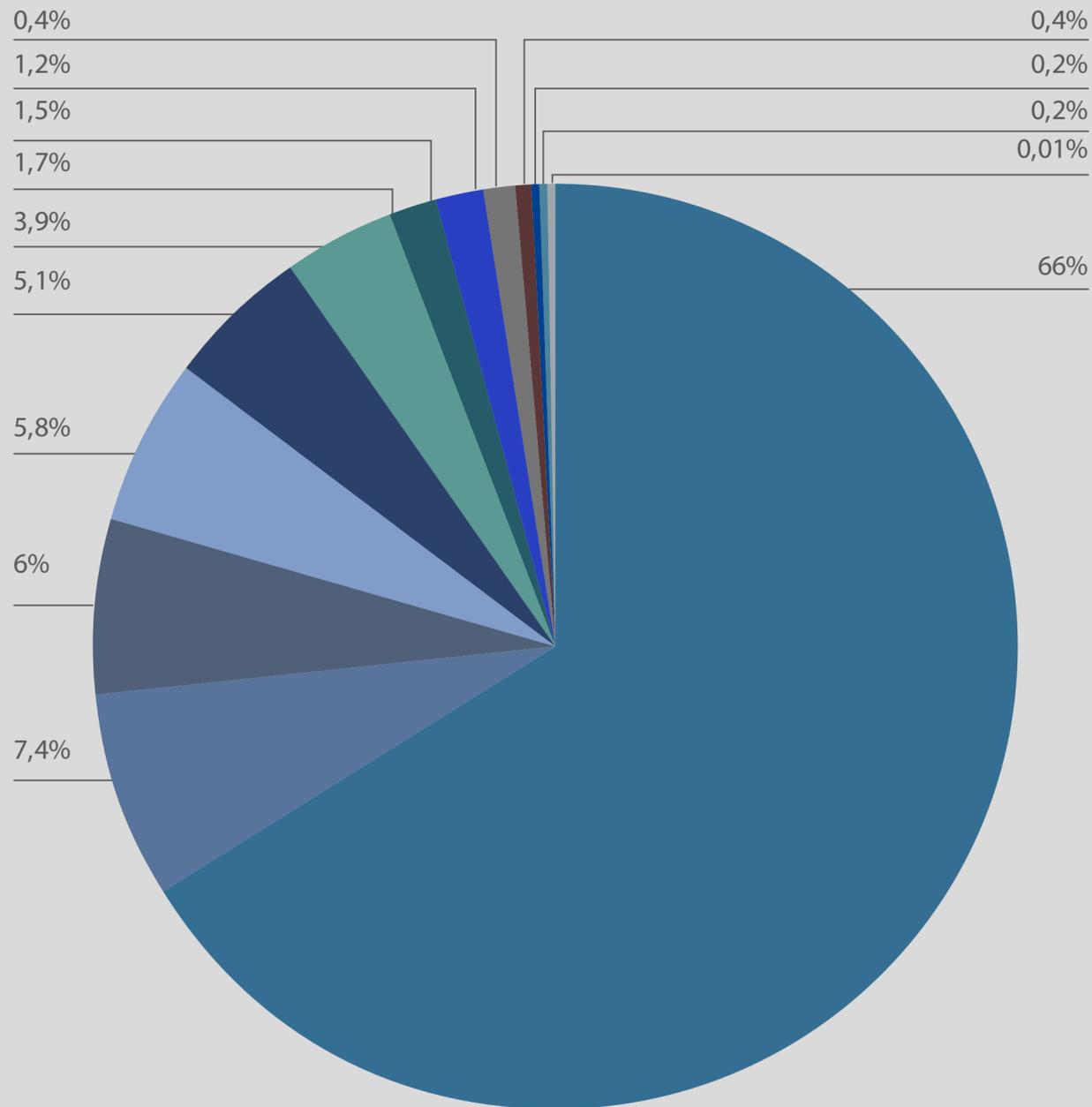
2018 թ. ԵԿՎԱՄՈՒՏՆԵՐՆ ԸՍՏ ՇՆՈՐՀԱՏՈՒՆԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

293,801,406	ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալություն, Վաշինգտոն
40,001,444	Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստան, Երևան
32,579,377	Ժողովրդավարության ազգային ինստիտուտ
26,605,046	Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ, Վաշինգտոն
25,714,628	Եվրոպական միություն
7,510,635	Չեխիայի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարություն
6,556,692	Եկամուտներ երկարաժամկետ ակտիվներից
5,398,166	«Շահույթ Չհետապնդող Իրավունքի Եվրոպական Կենտրոն» Ոկկ (Հունգարիա)
1,719,860	Եկամուտներին վերաբերող չճանաչված շնորհատուներ
1,637,475	Եվրոպական հանձնաժողով, Բաց հասարակության քաղաքականության ասոցիացիա (PASOS), Չեխիա
819,221	Այլ եկամուտներ արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից
675,949	Պրահա քաղաքացիական հասարակության կենտրոն
64,550	Այլ եկամուտներ անդամավճարներից
443,084,450	

ԾԱԽՍԵՐ/ԵԿՎԱՄՈՒՏՆԵՐ

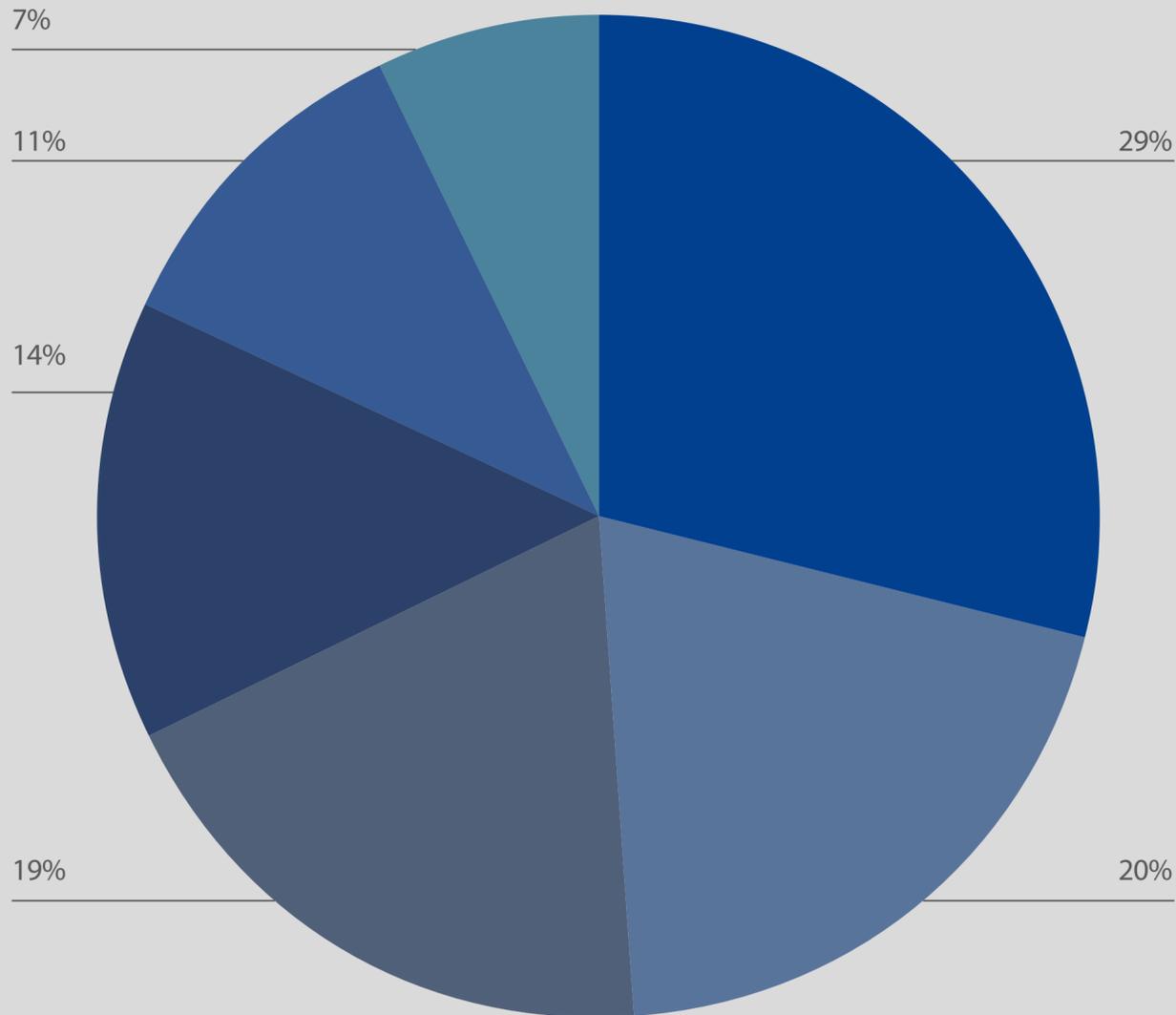
2018 թ. ԾԱԽՍԵՐՆ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

293,801,406	Թափանցիկ և հաշվետու կառավարման խթանում՝ քաղաքացիական հասարակության մասնակցության միջոցով/01.01.2017թ.-23.11.2019թ./
32,579,377	Խթանելով ազատ և արդար խորհրդարանական ընտրությունները Հայաստանում_Ժողովրդավարության ազգային ինստիտուտ /01.09.2018թ.-30.06.2019թ./NDI
26,605,046	Խթանելով ազատ և արդար խորհրդարանական ընտրությունները Հայաստանում_Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ /01.08.2018թ.-30.06.2019թ./NED
25,714,628	Դիտորդական կարողությունների զարգացում և Հայաստանի Հանրապետությունում ԱԺ ընտրությունների օրինավորության խթանում/01.11.2018 - 31.12.2019/EU
22,499,960	Հանրային ֆինանսների մոնիտորինգ/08.01.2018 - 07.02.2019թ./
17,501,484	2018թ. ՀՀ ազգային ժողովի արտահերթ ընտրությունների էլեկտրոնային մոնիտորինգ/01.11.2018թ.-31.12.2019թ./
7,510,635	Ազդարարների պաշտպանությունը Հայաստանի Հանրապետությունում /01.01.2018թ.-31.12.2018թ./
6,556,692	"Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից ծախս/01.01.2018թ.-31.12.2018թ./
5,398,166	Առաջընթացի դիտարկում, գործողության խրախուսում /02.03.2017թ.- 01.01.2021թ./ECNL
1,719,860	Չճանաչված շնորհներից ծախս/01.01.2018թ.-31.12.2018թ./
1,637,475	Գործընկերներ հասարակության հզորացման գործում /15.01.2017թ.-14.01.2018թ./
819,221	Արտարժույթի փոխարկումից և վերազնահատումից ծախս /01.01.2018թ.-31.12.2018թ./
675,949	ԱՆՏԱԿ փորձագետների խորհրդատվական այցելություն Հայաստան/01.08.2018թ.-30.11.2018թ./
64,550	Կազմակերպության անդամավճարներից ծախս /01.01.2018թ.-31.12.2018թ./
443,084,450	

ԾԱԽՍԵՐ/ԵԿՎԱՄՈՒՏՆԵՐ

2018 թ. թիշկ ծախսերի կառուցվածքը (ՀՀ ԴՐԱՄ)

127,856,220	Համագործակիցների և ենթադրամաշնորհառուների կողմից իրականացված ծրագրային ծախսեր
86,730,155	Ծրագրային աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ
85,873,764	Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարված վճարներ
61,959,403	Ծրագրային ծախսեր
49,169,129	Վարչական աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ
31,495,778	Վարչական ծախսեր
443,084,450	

22 Hanrapetutyany Street
0010 Yerevan, Republic of Armenia
Tel: +374(10) 544-301
Tel: +374(10) 544-309
Fax: +374(10) 562-404
Email: info@bakertillyarmenia.com
www.bakertilly.am

28.06.2019

N 021914

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

**«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն»
հասարակական կազմակերպության Ընդհանուր Ժողովին**

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» հասարակական կազմակերպության (Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում՝ այդ հաշվետվությունները ներառում են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, գուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղականությունը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտներին:

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Կազմակերպության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՏՀՄՍ-երի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք զերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու (եթե կիրառելի է), ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Կազմակերպությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Կազմակերպության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև դեկլարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում դեկլարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը ակրող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Կազմակերպությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Կազմակերպության ներսում ընկերությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ, որպեսզի արտահայտենք կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք պատասխանատու ենք աուդիտն իրականացնելու և դրա ընթացքում այն ուղղորդելու և վերահսկելու համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր արտահայտած կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Լ. Ղևոնդյան

28.06.2019թ.

www.transparency.am

www.facebook.com/TIArmenia

info@transparency.am

(+374 10) 569589, 569689

TRANSPARENCY INTERNATIONAL ANTICORRUPTION CENTER

EMPOWERING CITIZENS TO FIGHT FOR A CORRUPTION-FREE ARMENIA

ANNUAL REPORT 2018

ABOUT TIAC

"Transparency International Anticorruption Center" (TIAC) mission is to promote good governance in Armenia through reducing corruption and strengthening democracy

In order to achieve tangible results in the fight against corruption, TIAC has defined its long-term vision as "Empowering citizens to fight for a corruption-free Armenia", on which the organization's 2016-20 strategy is based.

TIAC GOALS

- ✓ to support effective anticorruption policy, transparent and accountable governance;
- ✓ to support holding of free, fair and transparent elections and the establishment of electoral institutions;
- ✓ to promote reasonable, transparent and accountable public resource management, including the management of state and community property and financial resources;
- ✓ to foster democratic processes, including protection of human rights and public participation in the governance processes of the country.

ABOUT ORGANIZATION

BOARD

EXECUTIVE DIRECTOR

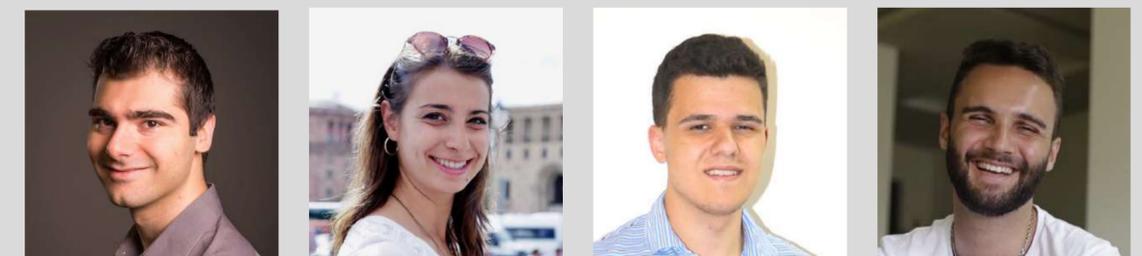
TEAM

42 **GENERAL MEETING MEMBERS**

VOLUNTEERS

AMALIA KOSTANYAN AWARD

Launched in 2011, the Amalia Kostanyan Award, a joint initiative of Transparency International Anticorruption Center (TIAC) NGO and Open Society Foundations-Armenia (OSF-Armenia), is given out annually to individuals in recognition of their principled and courageous actions and contribution to the development of civil society

■ The 2018 Amalia Kostanyan Award was given to **“Restart”** Civic Initiative for their principled actions and significant contribution to the development of civil society.

■ **“Guardians of Amulsar”** were the second recipients of the 2018 Amalia Kostanyan Award for their months-long struggle to keep roads to Amulsar closed in protest of the exploitation of the Amulsar mine.

ACTIVITIES

IN 2018, TIAC CARRIED OUT ACTIVITIES GUIDED BY THE FOLLOWING STRATEGIC AREAS FOR 2016-2020

PUBLIC SERVICE

TIAC pursues both legislative and behavioral changes in the area of public service, particularly improvement of the legal framework as well as mobilization of citizens to oversee cases of conflicts of interest of public servants and within public service.

PUBLIC FINANCE

TIAC pursues both legislative and behavioral changes in the management of public finances, including the improvement of the legal framework as well as mobilization of citizens to oversee public expenditures for the improvement of accountability of institutions and ensuring transparency of public expenditures.

ELECTIONS

TIAC pursues both legislative and behavioral changes in electoral processes, including legal amendments as well as mobilization of citizens to conduct oversight with an aim to ensure free and fair elections.

WHAT WE DO

RESEARCH/
MONITORING/
EVALUATION

LEGAL
ASSISTANCE

EDUCATION
AND AWARENESS

RESEARCH/MONITORING/EVALUATION

- Monitoring and evaluation of institutions, officials and policy processes
- Monitoring and evaluation of the country's national and international anticorruption obligations
- Monitoring of electoral processes

11 research/monitoring reports have been published in total, out of which:

5 publications

The State of Corruption in Armenia and Fight against It in 2017

Armenia progress towards sustainable development goal 16: 2018

Public Finance Bulletin: Issue 1

Public Finance Bulletin: Issue 2

State Funding of RA Education System: Key Issues

6 co-authored publications

Participatory monitoring of school optimization process in Armenia

Monitoring report on education services provided by public education institutions carrying out inclusive education in Armenia's Syunik Marz

Monitoring report on the activity of condominium governing bodies in town communities of Kotayk, Ararat, Armavir and Aragatsotn Marzes

Corruption Risk Assessment in Protection of Children Left without Parental Care

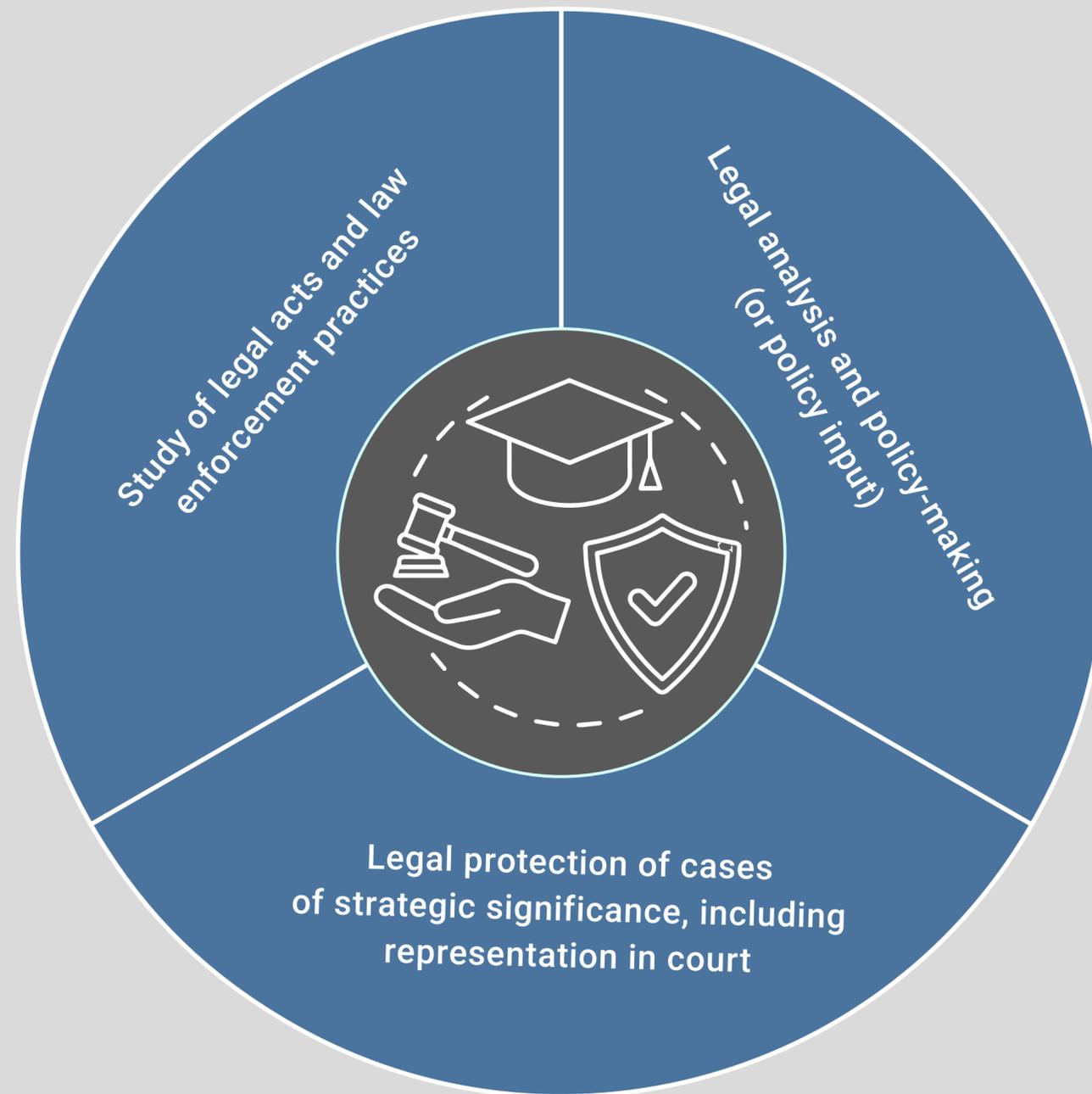

Final Report of the Observation Mission of Yerevan City Council snap elections on September 23, 2018

Interim Report by Long Term Observation Mission on the Early Parliamentary Elections of December 9, 2018 (November 5-December 5, 2018)

LEGAL ASSISTANCE/ADVOCACY

LEGAL ASSISTANCE/ADVOCACY

A PACKAGE OF 13 RECOMMENDATIONS ON

OGP Fourth Action Plan

RA Draft Laws on National Minorities and on Ensuring Equality of Rights

Electoral legislation

Public finance management

RA draft Law on Public Council

Draft government decision on defining the procedure of organizing and carrying out public discussions

Anticorruption measures

Transparency and accountability of the government

Draft RA Laws on "Public Service" and "Civil Service"

Draft national anticorruption strategy 2019-2022 launched by RA Ministry of Justice

Corruption risks revealed in healthcare sector and on the preliminary program of actions for their neutralization and/or reduction

Anti-monopoly measures

Draft RA Law on government structure and activity

LEGAL ASSISTANCE/ADVOCACY

During the observation mission of the 2018 September 23 elections of the Yerevan City Council and December 9 snap parliamentary elections, the following measures were undertaken in regard to the electoral violations and violations of subjective rights of observers

Elections of the Yerevan City Council

Complaints to TEC

9

Complaints to CEC

9

Claims to the RA Administrative Court against the CEC decisions

2

Claims to the RA Administrative Court against individuals committing electoral irregularities

7

Reports to the RA Special Investigation Service for alleged crimes

4

Snap Parliamentary Elections

Complaints to TEC

26

Complaints to CEC

16

LEGAL ASSISTANCE/ADVOCACY

Claims to the Court of Appeals and Court of Cassation

4

Claims to the RA Administrative Court

16

Communications on alleged crimes reported to the RA Special Investigation Service

2

Reports to the RA Police for alleged crimes

2

EDUCATION/AWARENESS

24 TRAININGS

corruption

whistleblowing

human rights

civic activism

electoral processes

participatory
monitoring tools

15 PUBLIC EVENTS

education

inclusive education

child protection

road construction

mining

whistleblowing

electoral processes

30

INTERVIEWS AND
PRESS CONFERENCES

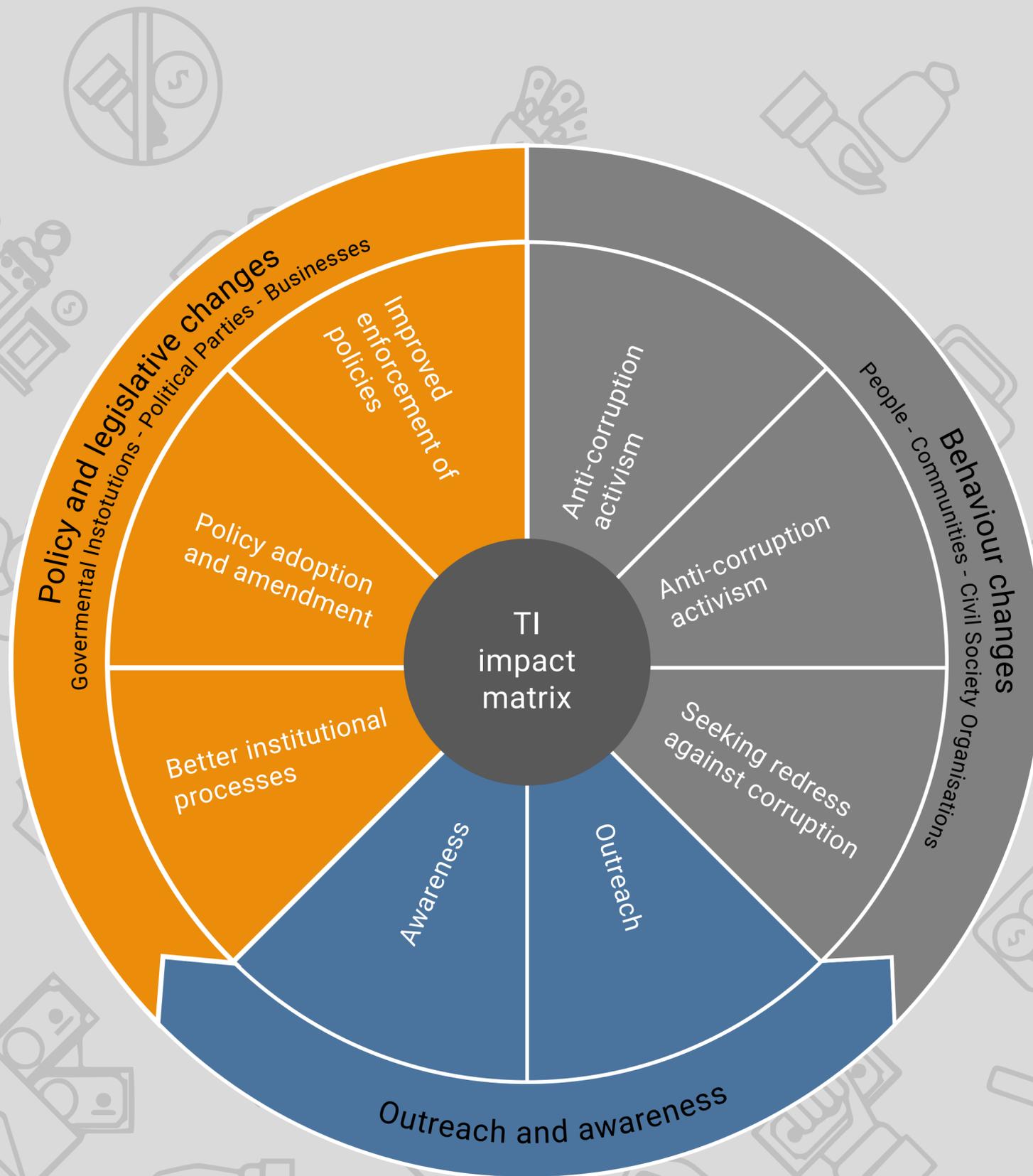
21

STATEMENTS

14

PRESS RELEASES

IMPACT SCOPE

IMPACT SCOPE

POLICY AND LEGISLATIVE CHANGES

THE FOLLOWING CHANGES HAVE BEEN ACHIEVED TOWARD THE IMPLEMENTATION OF TIAC 2020 STRATEGIC GOALS

In result of TIAC's advocacy, 45% of 13 set of submitted recommendations were included in the following draft legal acts and action plans, while 37% of them were agreed with relevant state authorities.

RA Draft Laws on Public Service and Civil Service

RA Draft Law on Government Structure and Activities

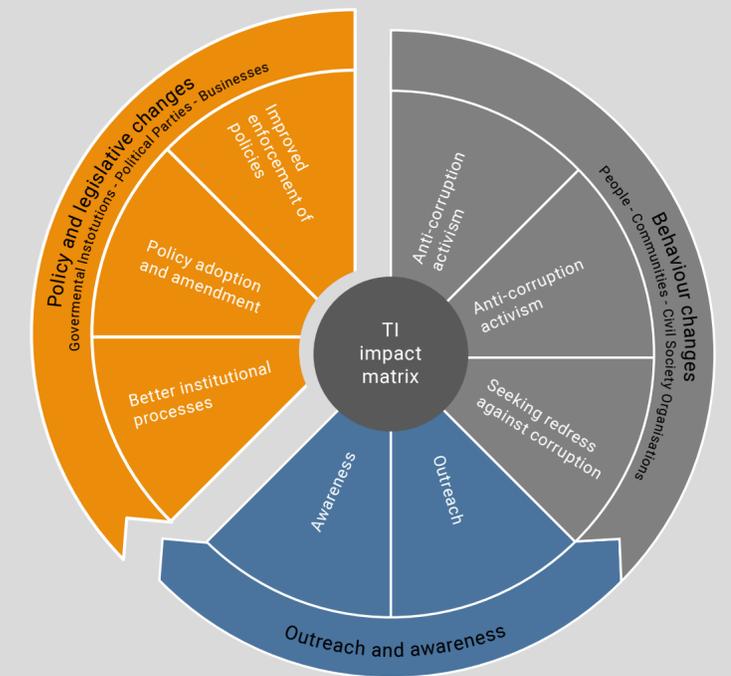
RA Government Decree 133-N on the Action Plan for the Reduction and Elimination of Corruption Risks Identified in the Education Sector

4th Open Government Partnership (OGP) Action Plan of Armenia

Draft Law on Voluntary Service and Voluntary Labor and related legislation

Consistent efforts of TIAC and its partners, as well close cooperation with the Ministry of Labor and Social Affairs resulted in the rejection by the Government of a Draft Law on Making Amendments and Changes to the Labor Code on July 10, 2018.

IMPACT SCOPE

BEHAVIORAL CHANGES

7 partner NGO's and 90 beneficiaries were engaged in the oversight of public services in the following areas:

Health (Journalists' Club Asparez, Lusastgh NGO)

Education (Journalists' Club Asparez, Disability-Inclusive Development NGO)

Institute of Public Policy NGO

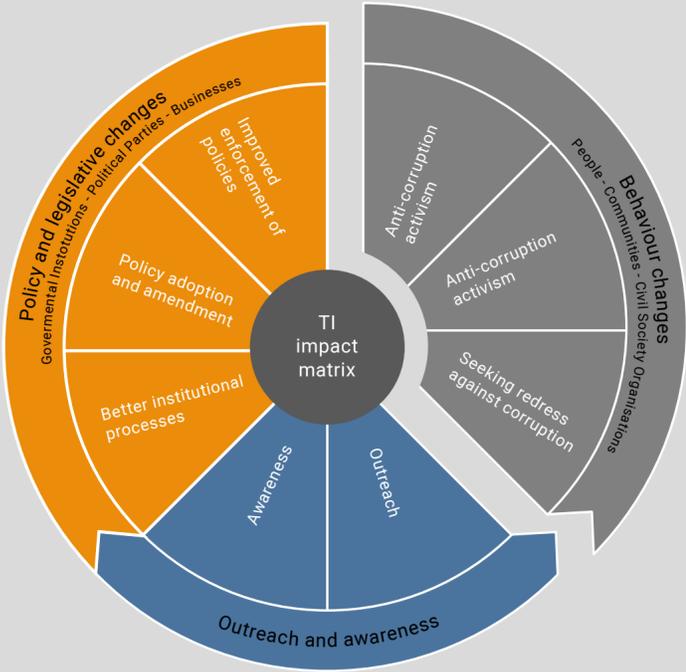
Road construction (Compass scientific research, educational and consultancy center)

Condominiums (NGO Center)

Social Security (Informed and Protected Consumer NGO)

IMPACT SCOPE

BEHAVIORAL CHANGES

850 observers were involved in the election observation mission during the 2018 September 23 Yerevan City Council and December 9 snap parliamentary elections as short-term and long-term observers.

Yerevan city council elections

155 observers in 80 polling stations distributed in every administrative district of Yerevan

2 mobile observer groups carried out monitoring of polling stations outside the sample

COORDINATION CENTER

- 15** Operators
- 15** Lawyers

Snap parliamentary elections

575 575 observers in 300 polling stations of RA

52 2 mobile observer groups in 552 polling stations

35 35 long-term observers across 38 REC's of RA

COORDINATION CENTER

- 30** Operators
- 30** Lawyers

IMPACT SCOPE

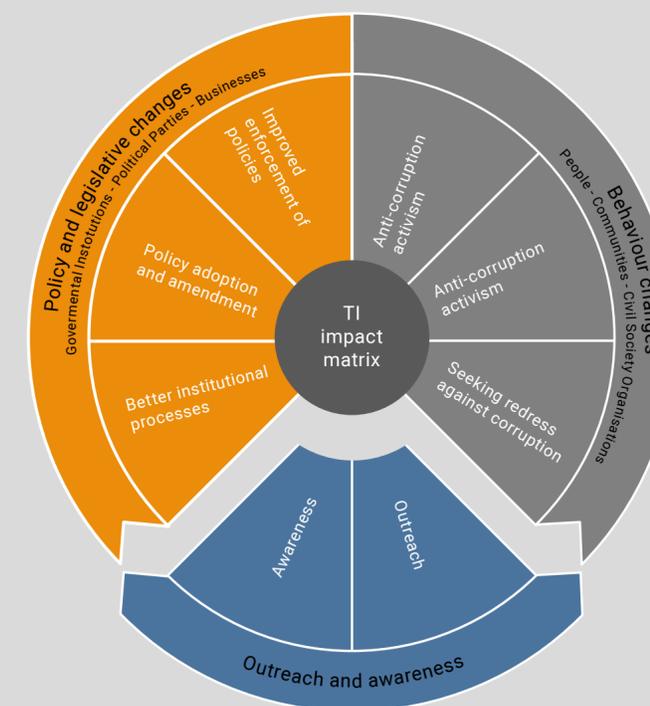
EDUCATION AND AWARENESS

1830 participants gained knowledge on corruption, whistleblowing, human rights and civic activism, electoral processes, as well as tools of participatory monitoring.

450 participants were informed of issues in the area of education, inclusive education, child protection, road construction, mining, whistleblowing, electoral processes and other key thematic areas of TIAC.

TIAC statements
15270 visits

TIAC press releases
4600 visits

TIAC publications and co-authored publications and policy briefs
7235 downloads

INITIATIVES AND PARTNER ORGANIZATIONS

TIAC highly values the role of coalitions, alliances and partner organizations during the course of all activities carried out in 2018.

19 PARTNERS

6 COUNTRIES

15 COALITIONS

COALITIONS, COUNCILS

EaP Civil Society Forum
Armenian National Platform

Global Network of Domestic Election Monitors (GNDEM)

Partnership for Open Society Initiative

Open Society Foundation – Armenia Justice Group

UN Convention against Corruption coalition

Advisory group of Monitoring Progress, Empowering Action Project

European Network of Election Monitoring Organizations (ENEMO)

European Platform for Democratic Elections (EPDE)

COALITIONS, COUNCILS

Open Government Partnership Working Group

Anti-Corruption Policy Council

Public Council under the RA Ministry of Justice

Multi-stakeholder group of the Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)

Commission for electoral legislation reform

Civic Education Initiative

AKANATES INITIATIVE

- ✓ Akanates Observation Initiative was founded in August of 2018 by TIAC, Journalists' Club Asparez NGO and Restart Civic Initiative. The mission cooperates with the Foundation for Law Development and Protection.
- ✓ The goal of the mission is to promote free and fair elections, integrity of electoral processes and their public oversight.
- ✓ Akanates operates independently while adhering to the principle of impartiality and avoiding activities that may be interpreted as support, propaganda or anti-propaganda in favor or against any party (alliance of parties) or candidate taking part in elections.

PARTNERS IN ARMENIA

"Journalists" Club Asparez NGO

Lusastgh NGO

Social Justice NGO

Helsinki Citizens' Assembly-Vanadzor

Mkhitar Sebastatsi Educational Complex

Disability-Inclusive Development NGO

Restart Civic Initiative

Law Development and Protection Foundation

NGO Center

Media Initiatives Center

Informed and Protected Consumer NGO

Investigative Journalists NGO

World Vision Armenia

Media Center Platform

Union of Informed Citizens NGO

Institute of Public Policy NGO

Jinishian Memorial Foundation

Compass research training and consultancy center NGO

Center for Responsible Mining of the American University of Armenia

PARTNERS ABROAD

TI Czech Republic

TI Great Britain

TI Slovakia

Policy Association for an Open Society,
Czech Republic

European Center for Not-for-Profit Law,
the Hague

Policy Forum Armenia research center, US

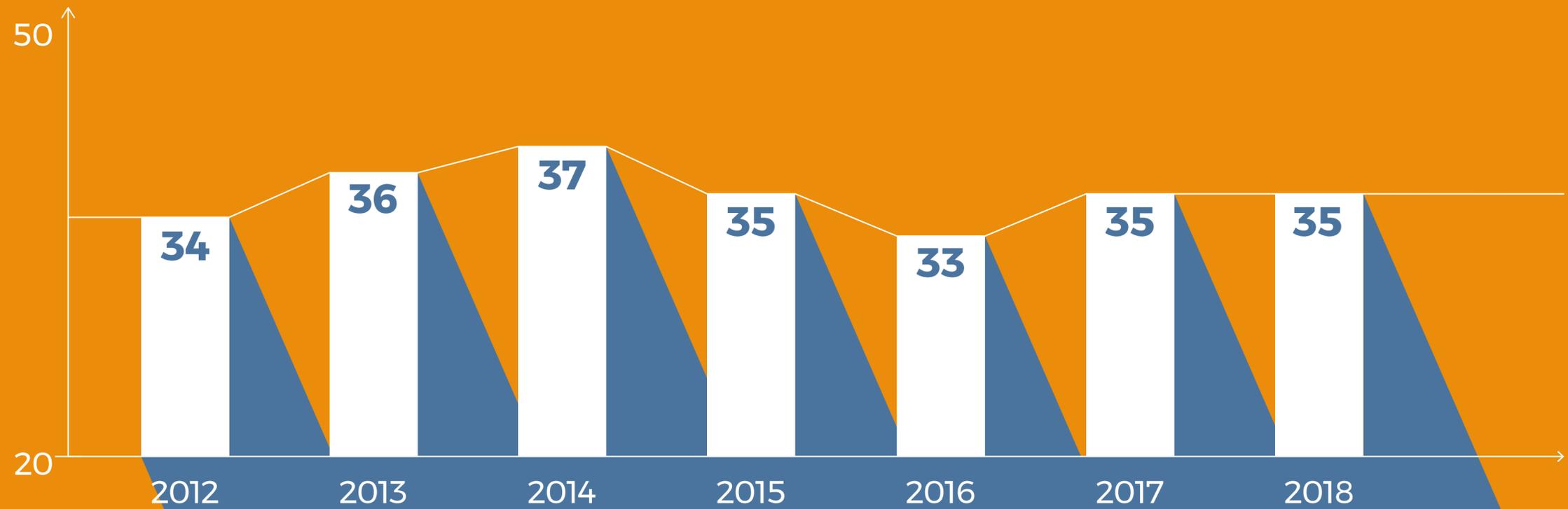
DONOR ORGANIZATIONS

In 2018, TIAC implemented 10 projects with the financial support of the following donor organizations.

REMEMBERING 2018

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX (CPI) 2018 ARMENIA

REMEMBERING 2018

The Velvet Revolution of 2018 and corruption revelations that ensued along with a series of high-profile arrests of former officials have contributed to the increasing public intolerance towards corruption.

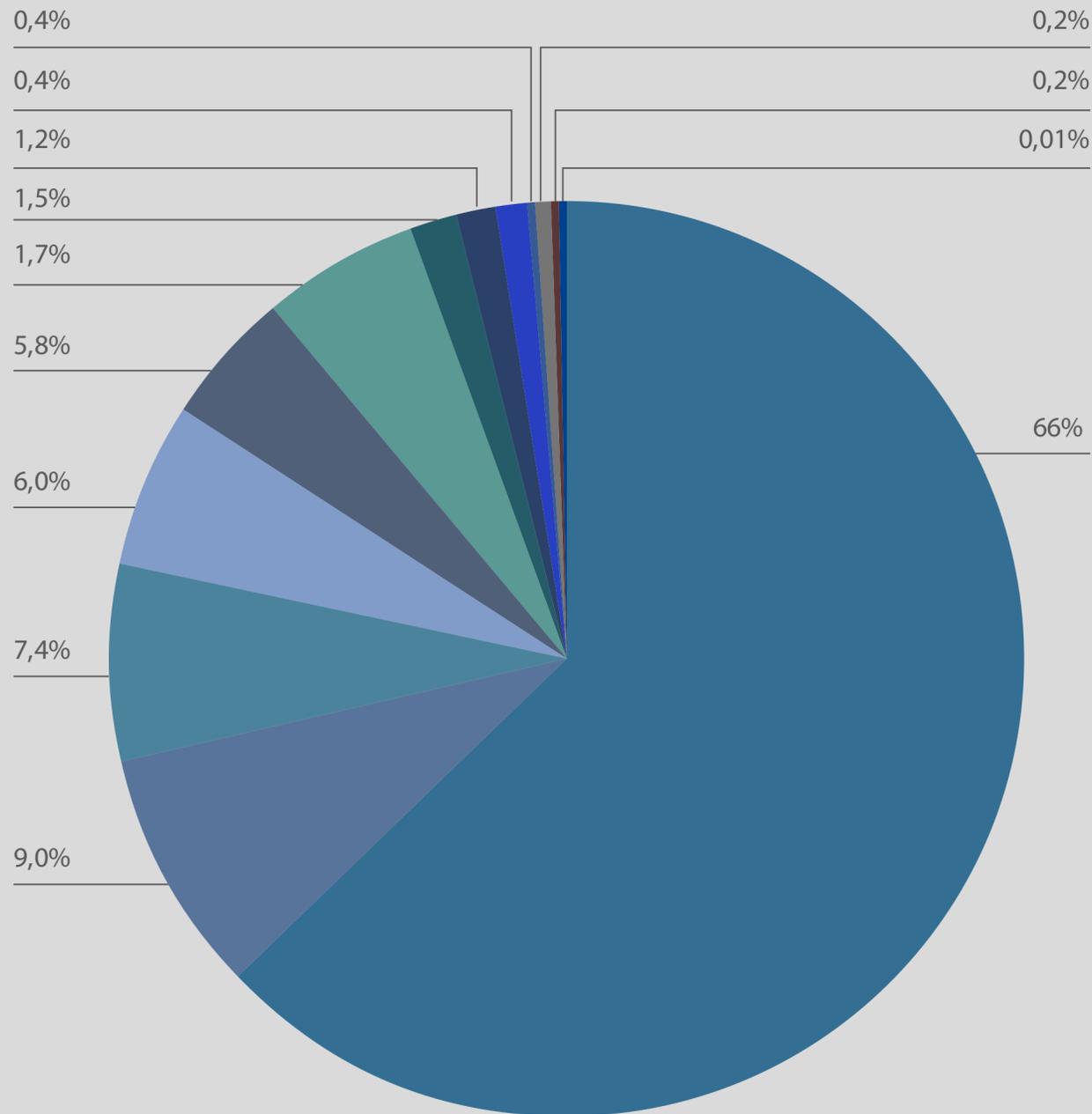
September 23, 2018 elections for the Yerevan City Council were indeed free and competitive. As a result, the Yerevan City Council reflects the real political preferences of citizens.

International Anticorruption Day on December 9, 2018 coincided with the snap parliamentary elections in Armenia. It was symbolic that it was on that particular day that the people of Armenia, after a long break, once again had the chance to freely express its will while at the same time giving the cold shoulder to political parties that had been long engaged in corruption.

EXPENDITURES/REVENUES

2018 REVENUES ACCORDING TO DONORS (AMD)

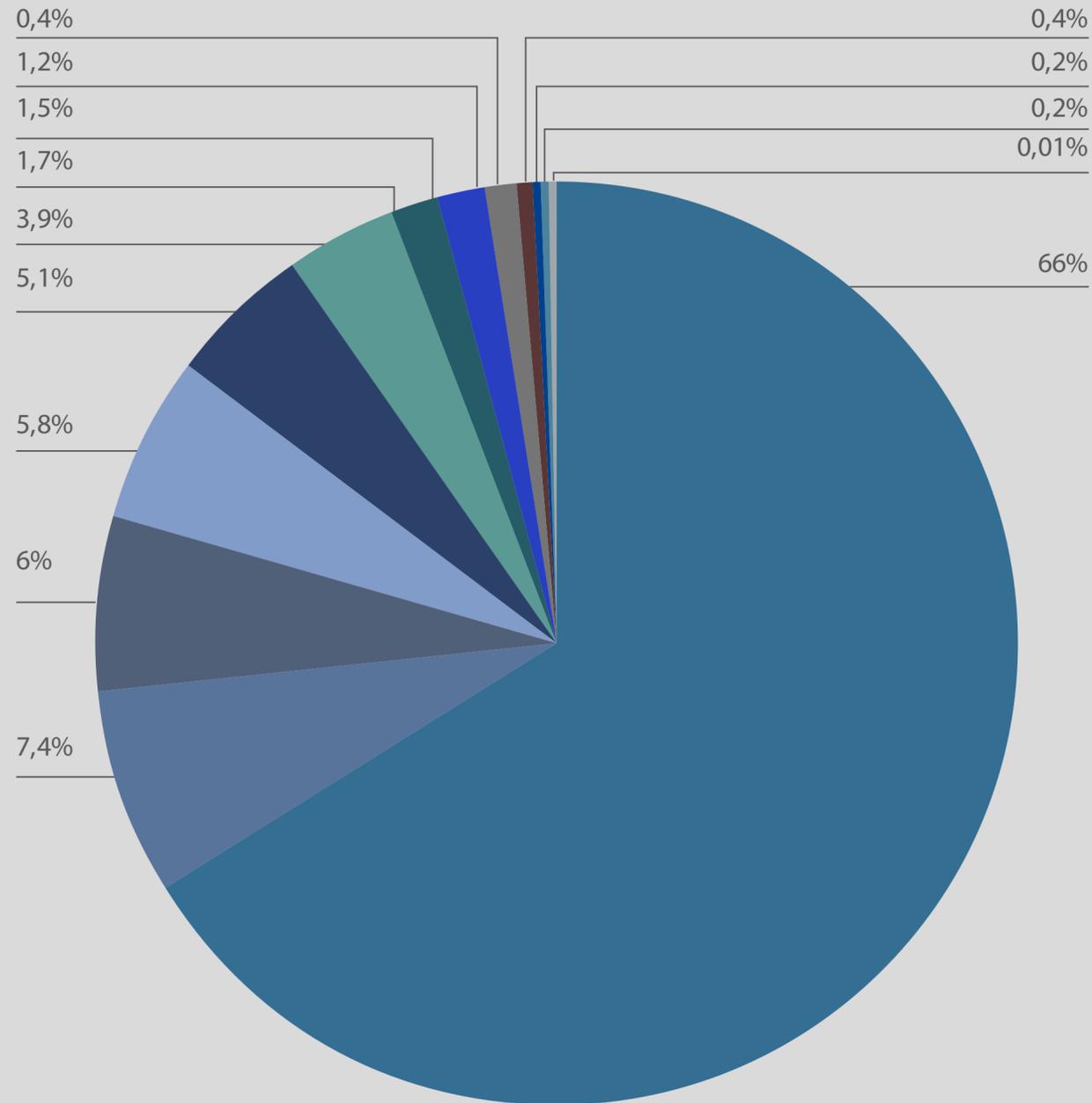

293,801,406	US Agency for International Development
40,001,444	Open Society Foundations - Armenia
32,579,377	National Democratic Institute
26,605,046	National Endowment for Democracy, Washington
25,714,628	European Union
7,510,635	Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic
6,556,692	Revenues from long-term assets
5,398,166	European Center for Not-for-Profit Law (ECNL) - Hungary
1,719,860	Revenue-related unrecognized donors
1,637,475	European Commission, Policy Association for an Open Society (PASOS), Czech Republic
819,221	European Commission, Policy Association for an Open Society (PASOS), Czech Republic
675,949	Prague Civil Society Centre
64,550	Other revenues from membership fees

443,084,450

EXPENDITURES/REVENUES

2018 EXPENDITURES ACCORDING TO PROJECTS (AMD)

293,801,406

Promoting transparency and accountability through advanced civil society participation/01.01.2017-23.11.2019/

32,579,377

Promoting free and fair parliamentary elections in Armenia - National Democracy Institute Armenia/01.09.2018-30.06.2019/NDI

26,605,046

Promoting free and fair parliamentary elections in Armenia - National Endowment for Democracy /01.08.2018-30.06.2019/NED

25,714,628

Building Capacities for Observation and Promoting the Integrity of Parliamentary Elections in Armenia/01.11.2018 - 31.12.2019/EU

22,499,960

Monitoring of public finances/08.01.2018 - 07.02.2019/

17,501,484

Electronic Monitoring of 2018 Early Parliamentary Elections in Armenia/01.11.2018-31.12.2019/

7,510,635

WHistleblowers Protection in the Republic of Armenia /01.01.2018-31.12.2018/

6,556,692

Expenditures from donations related to long-term assets /01.01.2018-31.12.2018/

5,398,166

Progress monitoring, empowering action/02.03.2017- 01.01.2021/ECNL

1,719,860

Expenditure from unrecognized donations/01.01.2018-31.12.2018/

1,637,475

Partners empowerment/15.01.2017-14.01.2018/

819,221

Expenditure from currency exchange and reevaluation /01.01.2018-31.12.2018/

675,949

ANTAC experts' advisory visit to Armenia/01.08.2018-30.11.2018/

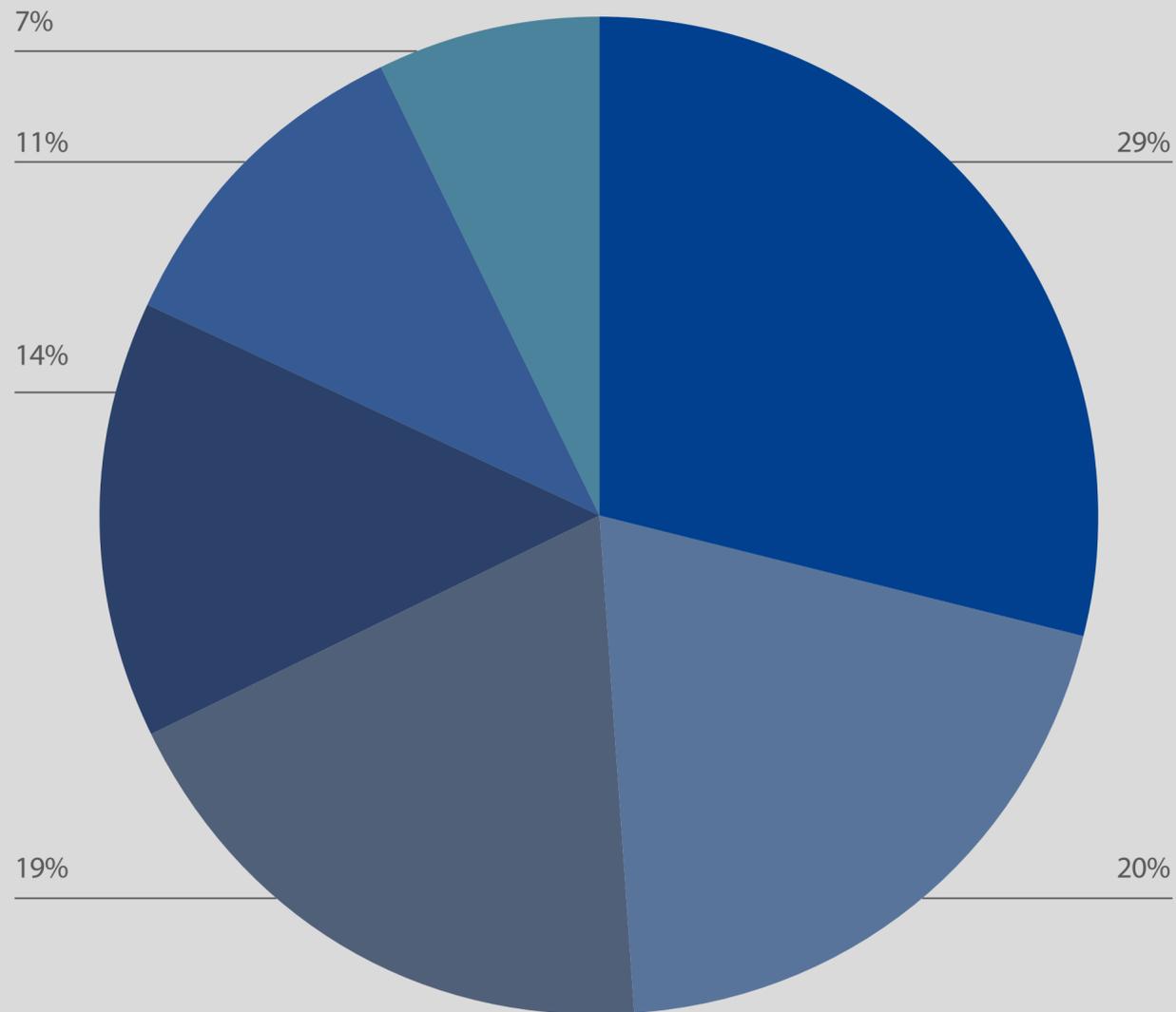
64,550

Expenditures from membership fees /01.01.2018-31.12.2018/

443,084,450

EXPENDITURES/REVENUES

2018 STRUCTURE OF TIAC EXPENDITURES (AMD)

127,856,220	Project expenditures from partners and sub-grantees
86,730,155	Gross salary of project staff
85,873,764	Payments made in the scope of service contracts
61,959,403	Project expenditures
49,169,129	Gross salary of administrative staff
31,495,778	Administrative costs
443,084,450	

22 Hanrapetutyan Street
0010 Yerevan, Republic of Armenia
Tel: +374(10) 544-301
Tel: +374(10) 544-309
Fax: +374(10) 562-404
Email: info@bakertillyarmenia.com
www.bakertilly.am

28 June 2019
№ 021914

APPROVED

P. Gevorgyan
Managing Partner
Baker Tilly Armenia CJSC

License for auditing 1N054 awarded by Ministry of Finance and Economy of the Republic of Armenia

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the General Meeting of
Transparency International
Anti-corruption Center PO

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of Transparency International Anti-corruption Center PO (hereinafter, the Organization) which comprise the Statement of Financial Position as of 31 December 2018, and the Statement of Profit or Loss and other Comprehensive Income, the Statement of Changes in Equity and the Statement of Cash Flows for the year then ended, and the Notes to the Financial Statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of Transparency International Anti-corruption Center PO as of 31 December 2018, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditors' Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Organization in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' *Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code)* and with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Armenia, and we have fulfilled our ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management of the Organization is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRS, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organization's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organization or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- ✓ Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations or the override of internal control.
- ✓ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organization's internal control.
- ✓ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- ✓ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, then we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organization to cease to continue as a going concern.
- ✓ Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- ✓ Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information or business activities of the Organization to express an opinion on the financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

L. Ghevondyan,
Auditor

28 June 2019

www.transparency.am

www.facebook.com/TIArmenia

info@transparency.am

(+374 10) 569589, 569689